PATVIRTINTA
Lukšių Vinco Grybo gimnazijos
Direktoriaus 2026- 09- 03
įsakymu Nr. V-124- 3

LUKŠIŲ VINCO GRYBO GIMNAZIJOS KRIZIŲ VALDYMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Krizių valdymo gimnazijoje tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) reglamentuoja krizių valdymą Lukšių Vinco Grybo gimnazijoje (toliau – gimnazija), krizių valdymo komandos narių funkcijas, darbo organizavimą, tarpinstitucinį bendradarbiavimą krizių valdymo gimnazijoje metu.
2. Krizių valdymo tikslas:

2.1. užtikrinti krizės paveiktiems bendruomenės nariams reikiamos pagalbos teikimą.

2.2. užtikrinti, kad ugdymo procesas mokykloje kuo greičiau grįžtų į įprastą tvarką.

3. Krizių valdymą gimnazijoje organizuoja, koordinuoja ir vykdo mokyklos krizių valdymo komanda (toliau KVK).
4. Šiame tvarkos apraše vartojamos sąvokos:

   4.1. **krizinė situacija** – situacija, kurią lydi didelis nerimas, įtampa, grėsmė, nesaugumas, pavojus, pasimetimas ir kt.;

   4.2**. krizė gimnazijoje** – netikėtas ir/ar pavojingas įvykis, sutrikdantis įprastą gimnazijos bendruomenės ar atskirų jos narių veiklą, emociškai sukrečiantis visą ar didesnę gimnazijos bendruomenės dalį. Krizinių situacijų pavyzdžiai: mokinio ar bendruomenės nario savižudybė, kita komplikuota netektis: bendruomenės nario mirtis dėl nelaimingo atsitikimo ar ligos, nelaimingas atsitikimas, susijęs su mirties grėsme gimnazijoje, susišaudymas, gaisras, įkaitų paėmimas, bendruomenės nario dingimas, infekcinės ligos protrūkis ir kt.;

   4.3. **krizės valdymas gimnazijoje** – koordinuoti veiksmai, kuriuos atlieka mokyklos krizių valdymo komanda, pasitelkus VGK, esant būtinybei psichologinės pagalbos teikėją, siekiant įveikti krizės sukeltas problemas ir teikti gimnazijos bendruomenei veiksmingą pagalbą.

   4.4. **krizių valdymo komanda gimnazijoje** – gimnazijoje nuolat veikianti krizių valdymą vykdanti komanda, kurią sudaro administracijos, švietimo pagalbos specialistų, mokytojų ar auklėtojų atstovai, turintys krizės valdymui būtinų gebėjimų;

   4.5. **savižudybės grėsmė** – situacija, kai dėl esamos asmens būklės išsakomos arba numanomos savižudiškos mintys, yra ketinimas žudytis, galimas ar patvirtintas tyčinis žalojimasis.
5. Tvarkos aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2018 m. kovo 8 d. įsakymu Nr. V-229,,dėl Rekomendacijų krizių valdymo mokyklose patvirtinimo“ Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2024 m. liepos 19 d. įsakymu Nr. V-818 „dėl Mokyklos vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2022 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. V-1507 „Dėl pagalbos savižudybės grėsmę patiriantiems asmenims teikimo tvarkos aprašo

patvirtinimo“(su visais pakeitimais ir papildymais) , bei atsižvelgiant į Lietuvos visuomenės informavimo etikos kodeksą.

II SKYRIUS

KRIZIŲ VALDYMO GIMNAZIJOJE ORGANIZAVIMAS

6. Krizės valdymą gimnazijoje organizuoja nuolat veikianti krizių valdymo komanda (toliau - KVK).
7. Gimnazijos KVK paskirtis – pasirengti konstruktyviai reaguoti į krizę, o įvykus krizei – koordinuotai ir veiksmingai organizuoti krizės pasekmių įveikimą, užtikrinti krizės paveiktiems gimnazijoje bendruomenės nariams reikiamos pagalbos teikimą, atkurti įprastą gimnazijoje bendruomenės veiklą.
8. Kai krizė mokykloje įvyksta ugdymą organizuojant nuotoliniu ar hibridiniu būdu gimnazijos KVK savo veiklą vykdo nuotoliniu ir (arba) tiesioginiu būdu, atsižvelgiant į ypatingų aplinkybių pobūdį.
9. Gimnazijos KVK sudaroma iš 9 narių. Mokyklos KVK vadovauja gimnazijos direktorius, jam negalint atlikti savo funkcijų, jo pavaduotojas ugdymui (toliau – gimnazijos KVK vadovas). Mokyklos KVK sudaro: KVK vadovas, narys atsakingas už psichologinės pagalbos organizavimą ir (ar) teikimą, narys, atsakingas už komunikaciją, narys, atsakingas už saugumą, narys, atsakingas už pirmosios medicininės pagalbos organizavimą, narys atsakingas už informacines technologijas. Vienai funkcijai atlikti gali būti skiriami keli mokyklos KVK nariai arba vienam mokyklos KVK nariui skiriama atlikti kelias funkcijas, tačiau gimnazijos KVK vadovo, nario, atsakingo už psichologinės pagalbos organizavimą ir (ar) teikimą, ir nario, atsakingo už komunikaciją, funkcijas atlieka skirtingi asmenys.
10. Gimnazijos KVK nariais skiriami asmenys, turintys krizės valdymui būtinų gebėjimų: komunikacijos, bendradarbiavimo, komandinio darbo, konfliktų sprendimo, savižudybės ir savižalos rizikos atpažinimo įgūdžių. Jais gali būti gimnazijos administracijos darbuotojai, mokytojai ir/ar pagalbos mokiniui specialistai (logopedas, specialusis pedagogas, socialinis pedagogas, psichologas), visuomenės sveikatos priežiūros specialistas. Gimnazijos KVK sudėtį tvirtina gimnazijos direktorius.
11. Gimnazijos KVK krizės valdyme atlieka šias funkcijas:

    11.1. parengia preliminarų krizės valdymo veiksmų planą, kuriame numato krizės valdymo veiksmus (toliau – krizės valdymo veiksmų planas) (1 priedas);

    11.2. įvykus krizei, konsultuojantis su gimnazijos savininko teises ir pareigas įgyvendinančia savivaldybės vykdomąja institucija ir psichologinės pagalbos teikėju(-ais), peržiūri preliminarų krizės valdymo veiksmų planą pritaikant jį esamai krizės situacijai ir įvertina gimnazijos turimus vidinius psichologinei pagalbai reikalingus resursus, prireikus, iškviečia psichologinės pagalbos teikėją (-us), reguliariai aptaria esamą krizės situaciją ir tolesnius krizės valdymo veiksmus. Pasikeitus aplinkybėms priima sprendimą:

    11.3. koreguoti krizės valdymo veiksmų planą;

    11.4. sustabdyti krizės valdymo veiksmus. Sustabdžius krizės valdymo veiksmus aptaria krizės valdymo eigą ir numato postvencinius veiksmus.
12. Gimnazijos KVK narių funkcijos:

    12.1. gimnazijos KVK vadovas:

    12.1.1. vadovauja gimnazijos KVK darbui;

    12.1.2. užtikrina, kad, nesant kurio nors komandos nario, jo funkcijoms krizės valdyme atlikti būtų paskirtas kitas gimnazijos darbuotojas;

    12.1.3. užtikrina, kad komandos nariams dalyvaujant krizės valdymo veikloje būtų paskirti asmenys jų tiesioginiam darbui dirbti;

12.1.4. rūpinasi, kad KVK nariai ir kiti gimnazijos darbuotojai įgytų krizės valdymo kompetencijų ir nuolat tobulintų kvalifikaciją šioje srityje;
12.1.5. inicijuoja gimnazijos KVK posėdžius krizės valdymo klausimams svarstyti. Gimnazijos KVK posėdžiai krizės valdymo organizaciniams klausimams (KVK narių funkcijoms krizės valdyme pasiskirstyti, preliminariam krizės valdymo veiksmų planui sudaryti, planuoti dalyvauti kvalifikacijos tobulinimo renginiuose, pasidalinti patirtimi ir kita) aptarti organizuojami pagal poreikį, bet ne rečiau kaip 2 kartus per metus;
12.1.6. įvykus krizei, nedelsiant informuoja Šakių rajono savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir sporto skyrių; prireikus – kitas institucijas (Marijampolės apskrities vaiko teisių apsaugos skyrių Šakių rajone ar kitas);
12.1.7. įvykus krizei, susisiekia su nukentėjusio asmens artimaisiais ir (ar) policija, patikslina krizės faktus, aptaria su asmens artimaisiais, kokia informacija apie krizę bus pateikta gimnazijos bendruomenei (gimnazijos administracijai, mokytojams, mokiniams, mokinių tėvams (globėjams, rūpintojams);
12.1.8. krizės metu nedelsiant sušaukia ir informuoja apie krizę gimnazijos krizių valdymo komandą ir vaiko gerovės komisiją;
12.1.9. informuoja gimnazijos administraciją ir mokytojus apie krizės valdymo organizavimo veiksmus ir pateikia informaciją apie krizę gimnazijos darbuotojams, užtikrina, kad mokytojai nedelsiant (ne vėliau kaip kitą ugdymo dieną) vienu metu, mažoms mokinių grupėms (klasėse) praneštų informaciją apie krizę. Esant poreikiui, pateikia informaciją žiniasklaidai;
12.1.10. mokinio ir (ar) ar gimnazijos darbuotojo mirties atveju pasirūpina, kad jo asmens duomenys būtų pašalinami iš žurnalų, sąrašų, kompiuterių ir kita; mirusiojo daiktus perduoda artimiesiems;
12.2. narys, atsakingas už psichologinės pagalbos organizavimą ir (ar) teikimą:
12.2.1. įvykus krizei, vertina situaciją gimnazijoje (labiausiai krizės paveiktus gimnazijos bendruomenės narius, bendrą bendruomenės mikroklimatą, psichologinės pagalbos teikimo poreikį) ir gimnazijos vidinius resursus, reikalingus psichologinei pagalbai teikti;
12.2.2. bendradarbiaudamas su Šakių rajono savivaldybės administracijos Švietimo skyriumi organizuoja psichologinės pagalbos gimnazijos bendruomenei teikimo priemones (teikėjus, patalpas, laiką);
12.2.3. labiausiai krizės paveiktiems gimnazijos bendruomenės nariams siūlo psichologinę pagalbą ir (ar) teikia informaciją apie psichologinės pagalbos teikėją (-us) ir (ar) teikia psichologinę pagalbą gimnazijos bendruomenės nariams (rengia pokalbius su bendruomenės nariais, konsultuoja gimnazijos bendruomenės narius individualiai ar grupėmis);
12.3. narys, atsakingas už komunikaciją:
12.3.1. reguliariai atnaujina mokyklos KVK narių ir psichologinės pagalbos teikėjo (-ų) kontaktus ir užtikrina jų prieinamumą mokyklos KVK nariams ir gimnazijos bendruomenei;
12.3.2. bendradarbiaudamas su VGK, psichologinės pagalbos teikėju (-ais) ar Šakių rajono savivaldybės administracijos Švietimo skyriumi, gimnazijos KVK vadovu, parengia informacijos apie krizę tekstą, kuris bus skirtas gimnazijos bendruomenei, prireikus ir žiniasklaidai, bei pateikia šią informaciją gimnazijos KVK vadovui;
12.3.3. konsultuoja gimnazijos KVK vadovą, mokytojus, kaip informuoti apie krizę mokinius ir žiniasklaidą;
12.3.4. paruošia informaciją apie krizę ir praneša mokinių tėvams (globėjams, rūpintojams);
12.3.5. vertina bendravimo su žiniasklaida efektyvumą;
12.4. narys, atsakingas už saugumo priemonių organizavimą:
12.4.1. esant krizei, susijusiai su realia ar suvokiama grėsme gimnazijos bendruomenės narių civiliniam saugumui, nedelsiant imasi priemonių, užtikrinančių gimnazijos bendruomenės

narių saugumą, ir informuoja KVK vadovą ar jį pavaduojantį asmenį, prireikus iškviečia policiją ir (ar) priešgaisrinę gelbėjimo tarnybą (bendrosios pagalbos telefonu 112);

12.4.2. po krizės vertina saugumo priemonių efektyvumą;

12.5. narys, atsakingas už pirmosios medicininės pagalbos organizavimą:

12.5.1. esant realiai ar suvokiamai grėsmei gimnazijos bendruomenės narių sveikatai ir (ar) gyvybei, nedelsiant nustato sužeistus gimnazijos bendruomenės narius, inicijuoja pirmosios medicininės pagalbos teikimą ir informuoja gimnazijos KVK vadovą ar jo pavaduotoją, prireikus iškviečia greitąją medicinos pagalbą (bendrosios pagalbos telefonu 112);

12.5.2. rūpinasi, kad krizės atveju būtų priemonių, reikalingų pirmajai medicininei pagalbai suteikti;

12.5.3. numato vietą (-as) gimnazijoje, kur galėtų būti teikiama pirmoji medicininė pagalba;

12.5.4. po krizės vertina pirmosios pagalbos organizavimo efektyvumą.

12.5. narys atsakingas už informacines technologijas:

12.5.1. kai krizė gimnazijoje įvyksta ugdymą organizuojant nuotoliniu ar hibridiniu būdu, rūpinasi nuotolinio ryšio priemonių naudojimo, techninių nesklandumų išsprendimo, saugumo užtikrinimo klausimais.

13. Visi KVK nariai turi laikytis konfidencialumo, gauti ir teikti informaciją tiek, kiek būtina atsakingiems fiziniams ar juridiniams asmenims atlikti pavestas funkcijas nepažeidžiant vaiko teisių ir teisėtų interesų.

III SKYRIUS
SAVIŽUDYBĖS KRIZĖS PREVENCIJA

14. Bet kuris gimnazijos darbuotojas, sužinojęs apie mokinio ar kito bendruomenes nario tyčinį žalojimąsi, ketinimą nusižudyti ar mintis apie savižudybę, turi informuoti gimnazijos psichologą arba jo nesant socialinį pedagogą. Nesant šių specialistų gimnazijoje, informuojamas gimnazijos KVK vadovas arba VGK pirmininkas.
15. Nedelsiant informuojami ir iškviečiami mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) ir tolesnis pagalbos teikimas derinamas su jais.
16. Jei savižudybės grėsmę patiriantis gimnazijos bendruomenės narys yra susižalojęs, apsinuodijęs, sutrikusios sąmonės arba yra akivaizdi grėsmė jo sveikatai ar gyvybei, t.y. jis pradėjo ar ketina pradėti savižudybės veiksmus, - skambinti bendruoju pagalbos telefono numeriu 112 ir kviesti greitąją medicinos pagalbą.
17. Mokinys ar kitas bendruomenės narys esantis savižudybės krizėje, tęstinės pagalbos nukreipiamas pas psichikos sveikatos specialistą.
18. Mokinio tėvams/globėjams atsisakius pagalbos mokiniui esančiam savižudybės krizėje, gimnazijos KVK apie tokį atvejį informuoja Marijampolės apskrities vaiko teisių apsaugos skyrių Šakių rajone.
19. Apie pagalbos teikimą kiekvienu savižudybės grėsmės atveju yra pildomas pagalbos teikimo eigos lapas.

IV SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

20. Su Krizių valdymo gimnazijoje tvarkos aprašu, patvirtintu gimnazijos direktoriaus įsakymu, Pedagoginiai ir nepedagoginiai darbuotojai supažindinami;
21. Mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai) supažindinami su šia Tvarka, patalpinant ją gimnazijos internetinėje svetainėje https//www. vgrybo.lt ir el. dienyne.

Lukšių Vinco Grybo
gimnazijos krizių
valdymo
gimnazijoje
tvarkos aprašo
1 priedas

KRIZĖS VALDYMO VEIKSMŲ PLANAS

1. Gimnazijos bendruomenės narys, gavęs informaciją apie krizę gimnazijoje nedelsdamas informuoja

gimnazijos krizių valdymo komandos vadovą – Nijolę Šapolienę, tel. +370 61421684
jam nesant, jo įgaliotą atstovą Aliną Staniulienę, tel. +370 61512545

2. Gimnazijos krizių valdymo komandos vadovas susisiekia su nukentėjusiojo asmens artimaisiais ir (ar) policija, patikslina krizės faktus (kas, kur ir kada įvyko) ir informaciją, kuri galėtų būti pateikta gimnazijos bendruomenei.
3. Gimnazijos komandos vadovas nedelsdamas sušaukia komandos posėdį. Gimnazijos komandos narių vardai, pavardės, telefono nr., funkcijos krizės valdymo metu:

3.1. Nijolė Šapolienė – krizių valdymo komandos vadovė, atsakinga už krizių komandos subūrimą įvykus kriziniam atvejui, atsakinga už bendravimą su žiniasklaidos atstovais, atsakingais reikalingų institucijų atstovais
3.2. Alina Staniulienė – veiksmų koordinatorė, atsakinga už veiksmų plano sudarymą, informacijos pateikimą mokytojams
3.3. Sonata Kurienė, tel.nr. +370 61415381 - veiksmų koordinatorė, atsakinga už bendrą saugumo priemonių organizavimą gimnazijos viduje, bei saugumą ikimokyklinio ugdymo skyriuje.
3.4. Audronė Maceikienė, tel.nr. +370 65473702 – atsakinga už informacijos pateikimą mokinių tėvams, koordinuoja mokinių pavežėjimo klausimais.
3.5. Miglė Enziulytė, tel.nr. +370 62226935,Vilma Sodonytė – Jurkšaitienė, tel. Nr. +370 67953287 - atsakingos už psichologinės pagalbos teikimą bendruomenės nariams.
3.6. Kęstutis Kazlauskas, tel.nr. +370 61149980- atsakingas už saugumo priemonių organizavimą, koordinuoja darbą su aptarnaujančiu personalu.
3.7. Vida Martišienė, tel.nr. +370 61859614 – atsakinga už medicininės pagalbos teikimą.
3.8. Andrius Prekevičius, tel.nr. +370 62730504 ir Edita Skauronė, telef.nr.+37062293085- atsakingi už informacijos teikimą, talpinant ją gimnazijos svetainėje, fb platformoje.
3.9. Gailutė Plaušinaitė, tel.nr.+370 69871249 – atsakinga už darbą gimnazijos duomenų bazėje.

4. Gimnazijos komandos vadovas informuoja apie krizę gimnazijos savininko teises ir pareigas įgyvendinančią instituciją.
Įstaigos pavadinimas: Šakių rajono savivaldybės švietimo, kultūros ir sporto skyrius.
Kontaktinio asmens vardas, pavardė, telefono nr., el. paštas:
vedėjas Darius Aštrauskas, tel.: +370 345 60762 el. paštas: darius.astrauskas@sakiai.lt

5. Gimnazijos krizių valdymo komanda posėdžio metu aptaria šiuos klausimus (priklausomai nuo konkrečios krizės situacijos posėdžio darbotvarkė gali būti papildyta įtraukiant kitus

aktualius klausimus arba sutrumpinta, jei kai kurie klausimai neaktualūs konkrečios krizės situacijoje):
5.1. įvertina krizės paveiktų asmenų grupes (kurie bendruomenės nariai gali būti labiausiai paveikti);
Labiausiai krizės paveiktos asmenų grupės: .....(įrašoma tai kas reikalinga įvykus krizei)
5.2. įvertina turimus psichologinės pagalbos gimnazijoje resursus, jei jų nepakanka, kreipiamasi į psichologinės pagalbos teikėją (-us) ir informuoja gimnazijos savininko teises ir pareigas įgyvendinančią instituciją;
Psichologinės pagalbos teikėjo (-ų) vardas, pavardė, telefono nr., el. paštas:

Miglė Endziulytė, tel nr. +370 62226935 el.p. endziulytemigle@gmail.com

Vilma Sodonytė – Jurkšaitienė, tel. nr. +370 67953287 el.p. vilsod@gmail.com

5.3. sutaria, kokia informacija apie krizę ir jos valdymo veiksmus bus pateikiama atskiroms bendruomenės grupėms (mokiniams, tėvams (globėjams, rūpintojams), darbuotojams, žiniasklaidai). Taip pat sutaria, kas, kada ir kokia forma pateiks parengtą informacinį tekstą;
5.4. esant būtinybei, sprendžia apie papildomų civilinės saugos ir (ar) greitosios medicinos pagalbos priemonių reikalingumą (policijos ir (ar) priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos, greitosios medicinos pagalbos iškvietimą (bendrosios pagalbos telefonu 112);
5.5. svarsto būtinybę informuoti apie krizę kitas įstaigas ar institucijas ir bendradarbiauti su jomis organizuojant ar vykdant krizės valdymo veiksmus;
5.6. mirties atveju aptaria dalyvavimą laidotuvėse (visi mokyklos bendruomenės nariai turi būti informuoti apie laidotuvių laiką ir vietą; laidotuvėse dalyvauja tik norintys bendruomenės nariai);
5.7. atsižvelgus į konkrečios krizės aplinkybes ir remiantis posėdžio metu priimtais sprendimais, rekomenduotinai konsultuojantis su gimnazijos savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija, tikslina preliminarų krizės valdymo veiksmų planą;
5.8. numato kito gimnazijos krizių valdymo komandos posėdžio vietą ir laiką.
6. Apie krizę informuojama gimnazijos bendruomenė.
7. Labiausiai nukentėjusiems asmenims teikiama psichologinė ir (ar) kita pagalba.
8. Pasirūpinama, kad visiems bendruomenės nariams būtų prieinama informacija apie psichologinės pagalbos galimybes.
9. Mokinio ar kito bendruomenės nario mirties atveju pasirūpinama, kad jo vardas, pavardė būtų pašalinami iš žurnalų, sąrašų, kompiuterių, pasirūpinama mirusiojo daiktais.
10. Gimnazijos krizių valdymo komanda reguliariai aptaria krizės valdymo veiksmų eigą, veiksmingumą, prireikus keičia, koreguoja krizės valdymo veiksmų planą.
